VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS!

TAIKUS ATOMAS

IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS PARTINIO, LKJS, PROFSĄJUNGOS KOMITETŲ IR ADMINISTRACIJOS ORGANAS

Laikraštis įkurtas 1988 m. birželio 28 d. ✻ Nr. 7 (28) ✻ 1989 m. vasario 15 d. ✻ Trečiadienis ✻ Kaina 1 kap.

DAR KARTĄ DĖL APŠVIETIMO

„Apšvietimo tema galėjo dar pusę metų operatyvinis personalas“ (iš straipsnio „Asmeninė publikacijos, paruoštos elektros cecho meistrų — nori laikraštį paversti asmeninių pretenzijų oponentų — svarbu ir būtina, kad tai cechuose etatinius vienetus, kurie perkelti iš technologinių komplektavimo, dar neužbaigtas. Redakcija dėkoja rinio cecho operatyviniams darbuotojams, kurie neiškilti į paviršių, jeigu ne reaktorinio cecho tema“, „T. A.“, gruodžio 7 d.). Dvi šiandieninės tai atsiliepimas į „Asmeninę temą“. Mums nesi- arena, tačiau visa, kas pasakyta reaktorinio cecho pagalvotų. Tiesa, klausimas apie dingusius cechų į reaktorinį dėl apšvietimo tinklų grupių V. Pavlovui, V. Baranovskiui ir kitiems reaktorinio cecho pirmieji pradėjo kalbą apie bendrą reikalą.

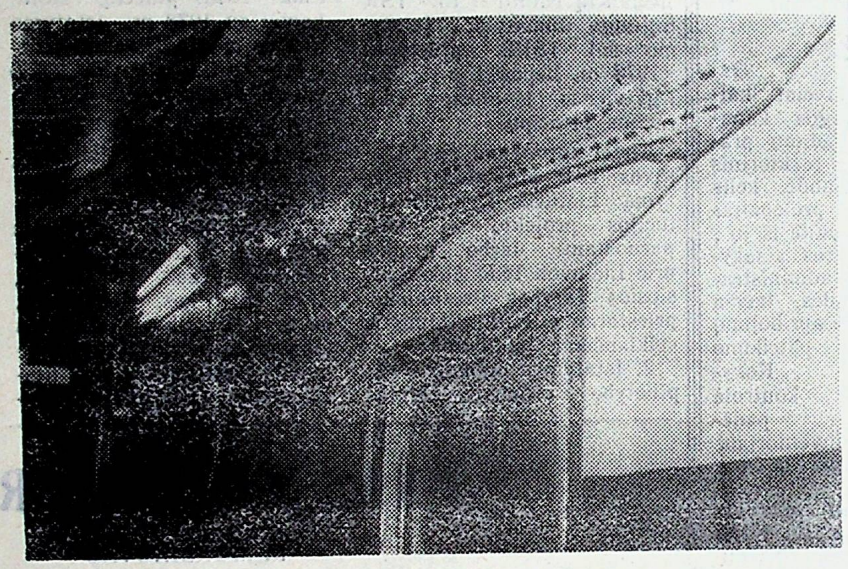

Pažiūrėsime nuotraukas (autorius A. Karasiovas).

Prieš kosmetinį remontą apšvietimas koridoriuje 500, bloke A-1 buvo tvarkoje.

Meistras Cibičikas rodo ištrauktą ir neįjungtą jungiklį. Išardymas buvo kažkieno naudojamas elektros prietaiso įjungimui.

Šis kažkur nutrauktas šviestuvas puikiai naudojamas „nešiojamu prailgintoju“.

Šilumos automatikos ir matavimo cecho patalpoje 206-6 bloke A-1 šviestuvus pakeitė į vasaros kapitalinį įspėjamąjį remontą (rugpjūtis). Šviesa čia niekada neišjungiama. Nuotraukoje gerai matyti perdegusias lempas vienos degančios fone (žr. 2-e psl.).

TRYS PRIEŽASTYS

N. ČIBIČIKAS

II-OJO BLOKO APŠVIETIMO MEISTRAS

Pradedant dirbti pirmajam ir antrajam elektrinės blokams ir dar anksčiau, jų montavimo periodu, iškilo apšvietimo problema, ir iki šiol ji aktuali, ir dar daugiau aštrėja. Tačiau technologiniai cechai ir skyriai tikisi, kad ateis geras dėdė ir padės elektros cechui pašalinti šią problemą.

Liaudyje sakoma: „Vienas lauke — ne karys“. Už apšvietimo tinklų apsaugą penkis metus išdidžioje vienatvėje kovoja su montavimo ir statybinėmis organizacijomis, kiti gi užėmė „mano pirkia pakrašty“ poziciją.

Pagaliau išsiaiškinkime, kodėl susidarė tokia apšvietimo padėtis elektrinėje. Mums atrodo, pats svarbiausias — tai apšvietimo tinklų pažeidimas, atliekant patalpų kosmetinį remontą. Remonto metu tenka tris kartus atstatinėti apšvietimą — prieš pradedant remontą, prieš apdailos darbus ir juos užbaigus. Aš galvoju, kad niekam nepaslaptis, kaip atrodo apšvietimas po remonto, atlikto statybininkų — tai nudažyti ir sumušti gaubtai, nutraukti šviestuvai ir laidai, ir t. t. O technologiniai cechai ramiai pasirašo statybininkams formas ir tuoj pat perduoda defektus į elektros cechą apšvietimo tinklų atstatymui.

Antroji priežastis yra ta, kad atlikdamos kapitalinį remontą montavimo organizacijos neteisingai naudoja apšvietimo tinklus. Apšvietimo tinklais naudojasi kaip pajungimo punktais grąžtams ir kitiems statybiniams įrengimams. Gaubtuose nešioja vandenį, tepalą, dažus. Visa tai — apšvietimo tinklų panaudojimo grubus pažeidimas. Technologiniai cechai ir čia stengiasi pažeidimų nematyti, nes montuotojams nesuteikia visų būtinų sąlygų teisingam darbo atlikimui.

Atliekant papildomą vamzdžių surinkimą, montavimo organizacijos nesuderina su elektros cechu apšvietimo tinklų trasos pakeitimo klausimų (pavyzdžiui — blokas G—1, patalpa 01/1,2; 020/1,2; blokas D—1, patalpa 507, 719, 753). Tai Tai sudaro sunkumus aptarnaujant apšvietimo tinklus, arba net susidaro tokios sąlygos, kad negalima aptarnauti, ko pasekoje — — pilnas tinklų pažeidimas

O trečią priežastį mes sąlygojame patys, nes nenorime išjungti apšvietimo patalpose, kurios yra pritvirtintos cechams ir skyriams. O juk esant ukiskaitai mums tenka skaičiuoti kiekvieną kapeiką. Tat išjunkime apšvietimą visuose šešiuose tūkstančiuose elektrinės patalpų kaip tai darome savo namuose, ir iš karto įsitikinsime, kad lemputė gali degti daug ilgiau, negu tik dvi savaites.

Esant tokiai organizacijai, darbų specifikai, būtina sekti kiekvieną veiksmą, kuris gali sukelti apšvietimo tinklų eksploatacijos pažeidimą, o ne nepastebėti jų. Todėl reguliariai gauniami įspėjimai už saugumo technikos ir priešgaisrinės apsaugos taisyklių pažeidimą (nuogi laidų ir kabelių galai, sumuštos rozetės ir išjungėjai, gaubtų ir šviestuvų trūkumas). Jų visiškai nedomina, kur atsidūrė gaubtai ir šviestuvai, kas sumuša rozetes ir trauko laidus. Nepašalinus nurodytų trūkumų, kaltus randa, tik ne tuos, kurie pažeidžia apšvietimą, o tuos, kurie jį atstatinėja po kelis kartus toje pačioje vietoje. Pavyzdžiui: praėjusiais metais antrajame bloke mes įrengėme 1000 naujų šviestuvų vietoje sumuštų ir išrinktų, su liuminescencinėmis lempomis, kainuojančiomis po 16—18 rub. kiekviena. Tai yra, vidutiniškai 17 tūkst. rub. sumai. O šviestuvų su kaitinamosiomis lempomis

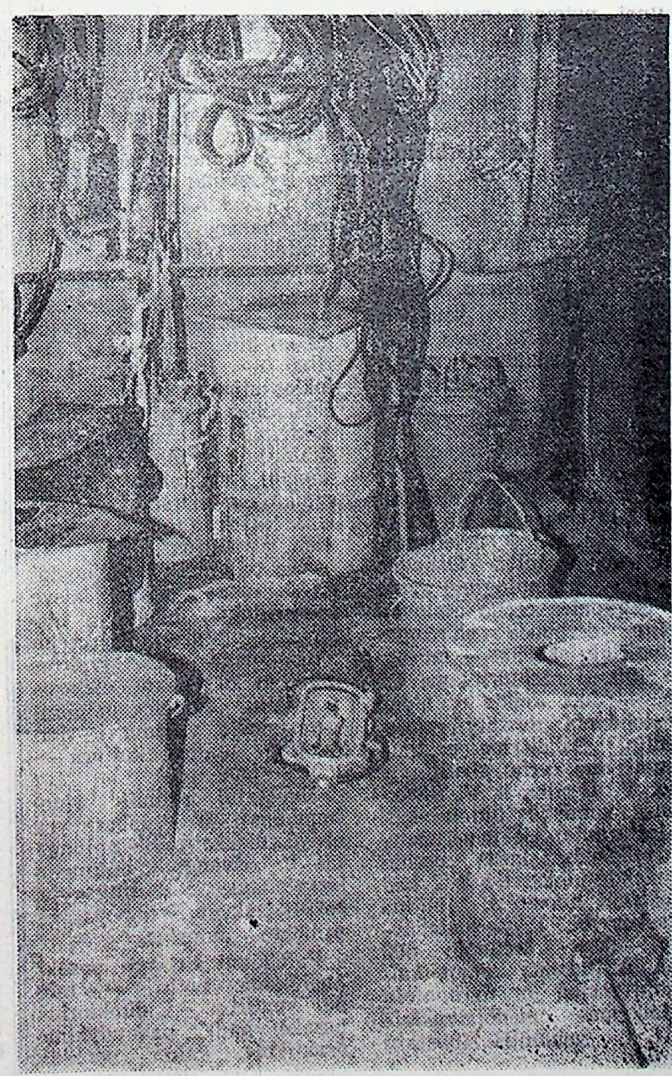

— 2900 št., 2,5 tūkst. rub. sumai (apytiksliai).

Pabaigai noriu pasakyti: tam, kad pastoviai nebūtų aktualus klausimas dėl apšvietimo, reikia užimti kitą poziciją, daugiau naudingą bendram jo išsaugojimui; numatyti tai, ką mes su jumis turime daryti elektrinėje. Palikti principą „mano pirkia pakrašty“ ir tapti tikrais šeimininkais, ko ir reikalauja iš mūsų ūkiskaita. Priešingu atveju mes „išlėksime per kaminą“.

✦ Praėjusią savaitę sustabdymų ir galingumo sumažinimų nebuvo. Abu blokai dirbo stabiliai, 1250 MW elektros apkrovimu. Per mėnesį pagaminta 727 mln. kWh elektros energijos, kas sudaro 47 proc. plano.

✦ 1989 m. vasario 6—12 dienomis išmetamos į atmosferą radioaktyvios medžiagos sudarė: inertinių radioaktyvių dujų — 9,2—24 proc. leistinos normos (ln), ilgaamžių radionuklidų — 0,12—0,38 proc. ln, 131-o jodo — 1,7—19 proc. ln.

Gama spindulių fonas Sniečkaus gyvenvietėje 9—11 mikro R/h.

✦ Rytoj — Lietuvos nacionalinė šventė, Lietuvos valstybės atgimimo šventė. 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Taryba, pirmininkaujant J. Basanavičiui, priėmė aktą, kuris skelbė Lietuvos demokratinės nepriklausomos valstybės atkūrimą, kurios sostinė — Vilnius. Tais pačiais metais įkurta Lietuvos vyriausybė ir valdžios organai.

1918 m. gruodžio 16 d. laikinoji revoliucinė valdžia, vadovaujama V. Kapsukui paskelbė Tarybų valdžią ir Lietuvos tarybinę respubliką.

Tačiau buržuazinė Lietuvos vyriausybė, esanti Kaune, prieštaravo revoliucinės valdžios įkūrimui visoje Lietuvos teritorijoje. Tuo metu tik Vilniaus krašte susiformavo tarybinė santvarka.

Pirmoje 1919 metų pusėje laikinoji buržuazinė Lietuvos vyriausybė įkūrė ginkluotąsias pajėgas ir užvaldė Vilniaus kraštą.

Taip susikūrė nauja vyriausybė 1920 metų liepos 12 dieną. Lietuvos suverenitetą pripažino viena iš pirmųjų Tarybinė Rusija.

✦ Rezoliucija mitingo, kuris įvyko vasario 2 d. Sniečkuje, pasiųsta LTSR ir TSRS vyriausybei.

Darbuotojai kviečia išreikšti valstybinę išmintį ir nepriimti Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Įsako „Dėl Lietuvos TSR valstybinės kalbos vartojimo“ esamoje redakcijoje; sudaryti Aukščiausiosios Tarybos komisiją papildomam peržiūrėjimui pasiūlymų, gautų jo svarstymo metu, ir paruošimo naujos Įsako redakcijos.

Iki šiuo klausimu nebus priimtas TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo sprendimas, Sniečkaus gyventojų nuomone, 1989 m. sausio 25 d. Įsako taikymas gyvenvietės teritorijoje neįmanomas. Išsakytas reikalavimas nedelsiant sudaryti tarpžinybinę komisiją dėl susidariusių aštrių socialinių-ekonominių problemų sprendimo gyvenvietėje.

SKELBIMAS

„T. A.“ redakcijai reikalingas vertėjas (iš rusų kalbos į lietuvių). Galima dirbti antraeilininku. Skambinti telef. 31714.

REIKIA SAUGOTI

V. KIRIČENKA

Praėjusių metų rugsėjyje buvo parašytas direktoriaus įsakymas Nr. 318 „Dėl atsakingų asmenų paskyrimo už apšvietimo tinklų saugumą". Tačiau elektrinės personalas toliau dirba taip, lyg jo ir nebūtų. Norėčiau žinoti, dėl ko jis buvo parašytas.

Pagal šį įsakymą buvo paskirta tiek daug atsakingų už apšvietimo tinklų išsaugojimą, kad man reikės savo darbo laiką pašvęsti parašų rinkimui, o ne apšvietimo remonto darbų organizavimui. Kasdien remontas atliekamas 3—8 įvairiose technologinių cechų patalpose ir todėl apsunkinimas apšvietimo tinklų perdavimas apsaugai, o taip pat didelis atsakingų asmenų skaičius, kuris paskirtas remiantis 318 įsakymu. Ar ne geriau ašpvietimą perduoti saugojimui vienam arba dviems asmenims ceche, o jie jau tada paskirtų atsakingus. Pasekoje to, kad cechų personalas neužrakina savo patalpų, palaipsniui tinklai tampa netinkamais ir todėl būtinas apšvietimo tinklų remontas ne tik koridoriuose, bet ir technologinėse patalpose. Visa tai iš elektros cecho reikalauja daug neplaninių darbų. Tokią padėtį galima

pataisyti tik tada, kai mes kartu būsime atsakingi už apšvietimo tinklų apsaugą, nelaukiant jokio įsakymo iš viršaus.

Sausio 24 d. darbo kolektyvo taryba suderino vidūkinės ūkiskaitos Nuostatų projektą. Nuostatai — laikini. Jie galios nuo balandžio 1 d. iki 1989 m. liepos 1 d. Ūkiskaitinė komisija tęsia pastabų ir pasiūlymų priėmimą.

Gerai užbaigus 1-ąjį ketvirtį, bus paskaičiuotos elektrinės darbuotojams premijos už pirmuosius tris mėnesius pagal naują sistemą, nes materialinio skatinimo fondai, įvykdžius ir viršijus planą, naujomis ūkininkavimo sąlygomis yra didesni, negu senomis.

IS LAIVO—Į VANDENĮ

Nuostatai dėl ūkiskaitos (pirmasis projektas) pasirodė cechuose praėjusį rudenį. Jie turėjo praeiti įdėmaus nagrinėjimo etapą kolektyvuose, plačiai apsvarstyti. Tokiu budu, ir ūkiskaitinės komisijos posėdžio metu, ir darbo kolektyvo tarybos posėdyje apie tai, kad cechuose žmonės nežino ne tik esmės, bet ir apie pačius Nuostatus, nebuvo į tai atkreipta net mažiausio dėmesio.

Nieks tuo nenustebo. Žino, kad „plačios darbininkų masės" liko nuošalyje? Arba, seniai jau atėjo laikas pagimdyti naują ūkiskaitinį kolektyvą?

Nemėgstu filosofinių klausimų, tačiau norisi paklausti: „Suprasdami pereiname prie ūkiskaitos ar ne?". Panašu, kad kolektyvas neprieš savo likimą patikėti direktoriui. Tai ne tas, kad administracija nesusitvarkys, atvirkščiai, be jos, be biurokratijos, netgi kažkaip baisu. O tam, kad mūsų rusiška patarlė sako, „Duoda — imk" (savarankiškumą), niekaip nereaguoja. Nejaugi neduoda?

Ūkiskaitos pagrindus posėdyje išdėstė V. Derijus. Jis pažymėjo, kad nors mes ir pareiname prie ūkiskaitos pagal pirmąjį modelį (normatyvinis pelno paskirstymas), šis projektas be sunkumų transformuojamas ir į antrąjį modelį (normatyvinis lėšų paskirstymas). Nuostatai mus išveda iš senų premijavimo paskirstymo principų. Ūkiskaitinis principas, kuris yra Nuostatų schemoje, numato premijos priklausomybę: pirma — nuo cecho darbo rezultatų; antra — nuo elektrinės darbo rezultatų. Esant viršytam elektros energijos gamybos planui, viršplaninis pelnas, pasiliekantis įmonėje (70 proc. — viršnormatyvinio pelno lieka IAE, 30 proc. — AEM), paskirstomas, išskyrus kitą, į cechų materialinio skatinimo fondą per koeficientą, sakykim. reaktoriniam cechui — 1, chemijos cechui — 0,9, elektrinės valdybos skyriams — 0,85 arba 0,6, ikimokyklinėms vaikų įstaigoms — 0,15 ir t. t. sutinkamai indėliui. Cechų viduje papildomas pelnas dalijamas remiantis cechų nuostatais.

Nejvykdžius elektrinės plano, materialinio skatinimo fondas sumažėja atitinkamai visuose cechuose. Gerai tas, kad darbininkų skatinimo fondas, įskaitytas į darbo užmokesčio fondą, pasilieka nepasikeitęs, ir jie gauna savo premiją ir nejvykdžius plano. Ryšium su tuo, buvo gautas pasiūlymas „atsisėsti į vienas roges", t. y. apjungti darbininkų ir ITD materialinio skatinimo fondus į vieną ir tokiu būdu vienodai atsakyti už plano įvykdymą. Kadangi tenkinantis darbininkų tarifu sunku numatyti pasekmes, Derijus išreiškė baimę dėl atsiradimo „naujų autoūkių". Be to, pilnai nuimant materialinio skatinimo fondą, IDT premija bus išmokama iš darbininkų materialinio skatinimo fondo, kurių, žinoma, sumažės atlyginimas.

Klausimas dėl darbininkų ir ITD skatinimo fondų apjungimo DKT iškeltas, tačiau nesvarstytas. Tokiu būdu pasisakymų ir balsavimo, o taip pat rimto šio momento svarstymo nebuvo.

Ūkiskaitinės komisijos posėdžio metu buvo ypatingai reiškiamas nepasitenkinimas kolektyvine rodiklių atsakomybe. Tiesa, mintis, kad jų daug, neskambėjo. Kalba vyko dalykiškai. Pavyzdžiui, už bloko avarinį sustabdymą dėl bet kurios cecho kolektyvo kaltės, netenkama 600 rub. premijos. O kodėl, klausia technologinio azoto ir deguonies cecho atstovai, jeigu cechuose skirtingas dirbančiųjų skaičius — mūsuose 100, o reaktoriniame ceche — 300. Reikia už bloko sustabdymą nustatyti procentinį išskaitymą, priklausomai nuo cecho skaitlingumo. V. Derijus ir V. Ševaldinas, komisijos pirmininkas, prieštarauja: elektrinei neturi reikšmės, kuris cechas sustabdė bloką. Už tai,, kad elektrnei nuostolis, būtina atsakomybė. T. y. sustabdymo faktas- kainuoja 600 rub. Atitinkamą sumą kainuoja cechui jo darbuotojo sulaikymas medblaivykloje ir t. t. remiantis Nuostatų lentele.

Reaktorinis cechas iškėlė klausimą dėl cechų atsakomybės už bloko sustabdymus, kai kaltė yra gamyklos — gamintojos. Konkrečiai kalbėjo apie apsaugos kanalus, dėl kurių gedimų praėjusiais metais reaktorinis cechas bloką stabdė kelis kartus. „Rašykite pretenzijas gamykloms ir gaukite iš jų", — buvo konkretus atsakymas. Šiuo atveju administracija, žinoma, padės, tačiau ir jos pagalba ne be apribojimų jeigu pretenzijų pateikimo laikas baigėsi. Kokybiška pirminė kontrolė gali ištaisyti padėtį, jeigu naujo inventoriaus saugojimo sąlygos artimos idėalioms.

Turbinų cecho atstovas DKT posėdyje karštai prieštaravo Nuostatų priėmimui. „Reikia iš pradžių įrengimus sutvarkyti, o taip pat patalpas. Vanduo ant galvos pro lubas (!) laša, o mes dar kitiems turime mokėti už tai, kad jiems per sienas vanduo bėga". Jis taip ir nepriėmė Nuostatų. Balsavimo prieš DKT narys iš reaktorinio cecho taip pat balsavo prieš. Trys susilaikė. Likusieji — už.

„Veikiantys premijavimo nuostatai daug griežtesni už siūlomus, kaip gi jūs nepastebite, — pasakė Derijus. — Ir be to, juose jokios stimulo rolės, kuomet ūkiskaitos Nuostatai cechus nukreipia į negamybinių išlaidų, viršnormatyvinių likučių mažinimą išlaidų sąmatoje, skirstant pelną lanksčai reaguoti į galutinius rezultatus".

Tuo pat metu šie Nuostatai suteikia pilną laisvę apsikeitimui „baudų", atskleidžia platų lauką cechų nuobaudoms už įvairius rodiklius, pradedant elektros energijos gamyba, baigiant geležinkelių valymu ir darbuotojų buities kultūra — kalba oponentai.

Nuostatai priimti. Nuobaudoms ir dabar yra erdvė, ūkiskaita tik apjungs jas ir išvengs būtinumo kiekviename žingsnyje. rašyti įsakymą, taip pasakė projekto autorius.

Pateikiant žinomą posakį „neigiama patirtis — taip pat patirtis", direktorius pasakė, kad pabandykime praktikoje, kaip nereikia daryti. Kuo greičiau mes pradėsime perėjimą, tuo grečiau mes surasime teisingą kelią.

T. Višneveckaja

Laiko motyvai

Mes tęsiame publikacijų spausdinimą, kurios daugiau ar mažiau vertos pastabų ir pasiūlymų Sąjūdžio judėjimo programoje. Siandieniniai st aipsniai — tai Vienybės tarybos grupės nario, juristo I. Lipinskio ir Vilniaus iniciatyvinės grupės „Vienybė" nario R. Muksinovo pasisakymai Sniečkaussteigiamojoje Vienybės konferencijoje. Reikia pasakyti, kad konferencijoje nebuvo užduoties Sąjūdžio programos svarstymui, tačiau nuskambėjo daug principiniai išsiskiriančių minčių šios programos klausimu. Galvojame, kad laisvas šių medžiagų operavimas padės sniečkiečiams pereiti iš nuojautos-emocinių (kas dar jautėsi mitinge) prie logiškai tvirtų ir protingų Sąjūdžio vertinimų.

DĖL PILIETYBĖS STATUSO

I. LIPINSKIS

Paskutiniu metu klausimas dėl piletybės statuso įgijo ypatingą aktualumą mūsų respublikoje. Norėčiau paliesti tik pagrindinius tarybinės pilietybės principus.

TSRS Konstitucijoje (33 str.) nustatyta vieninga jungtinė pilietybė. Kiekvienas sąjunginės respublikos pilietis yra TSRS pilietis. Šios normos įjungtos į sąjunginių ir autonominių respublikų įstatymus.

Pilietybės pagrindiniai įstatyminiai principai yra sekantys:

1. Klausimų sprendimas, liečiančių išimtinai tik TSR Sąjungą numatyta: Įstatyme dėl TSRS pilietybės (1978 m. liepos 1 d.). Tai irgi vienas iš mūsų federacijos principų.

Todėl nurodymai apie Lietuvos TSR pilietybės Įstatymą Lietuvos TSR Konstitucijos projekto 31 str., paruoštame darbo grupės prie Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo, prieštarauja TSR Sąjungos veikiančiam Įstatymui.

2. Įstatymas numato lygią pilietybę visiems, lygias visų piliečių teises (1978 m. liepos 1 d. įstatymo 1 str.). Mūsų federacinėje valstybėje piliečiai naudojasi lygiomis teisėmis bet kurios respublikos teritorijoje. Neleistina nustatyti, pavyždžui, sėsliai gyventi 3, 5, 10 metų, kad būtų gautas respublikos pilietybės pripažinimas, valstybinės kalbos žinojimo cenzas, turto cenzas. Tai gali būti žymiu didelės dalies gyventojų teisių apribojimu.

3. Tarybiniai įstatymai nepripažino ir nepripažįsta dvigubos pilietybės. Mūsuose, esant TSRS piliečių, sutinkamai su 1978 m. įstatymo 8 str. nepripažįstama pilietybės priklausomybė nuo užsienio valstybės.

Ginčytina yra A. Juozaičio koncepcija išėjimo į pasaulį ir kvietimas į savo žemę išmėtytų svetur tėvynainių, remiantis Lietuvos pilietybės Įstatymu („Komjaunimo tiesa", Nr. 205, 1988 m.), kas, tikriausiai, atves į dvigubos pilietybės platinimą. Dviguba pilietybė visada sudaro daug nesklandumų valstybei, ir konkrečiam asmeniui: pažeidžiamas pilnas juridinis valstybingumas savo piliečiams, pažeidžiamas valstybės suverenitetas, o taip pat piliečiams susidaro trukdymai naudojantis jų teisėmis. Nors kai kuriose šalyse (Prancūzijoje, Ispanijoje, Belgijoje) pripažįstama dviguba pilietybė, ji sutinkama kaip išimtis ir žiūrima į ją kaip į negatyvų reiškinį.

Ginčytina ir migracijos apribojimo koncepcija, kuriant teisinę valstybę, nes ji prieštarauja Visaliaudinės žmogaus teisių deklaracijos 13 str., kuri priimta SNO Generalinės Asamblėjos 1948 m. gruodžio 10 d. ir kuri skelbia:

„Kiekvienas žmogus turi teisę laisvai persikelti ir išrinkti sau gyvenamąją vietą kiekvienos valstybės ribose". Migracijos apribojimas naujai įvedamais specialiais įstatymais gali būti ekonominio ir mokslinio-techninio bendradarbiavimo stabdžiu, o taip pat turėti įtakos ir bendram pasaulinėm išvystymui.

KAS MUS IŠSKIRIA

R. MUKSINOVAS

Akmens sunkumo visų svarstymų apie naują judėjimą tapo klausimas — kam „Vienybė", jeigu yra „Sąjūdis"? Be tikro nesupratimo ir nuoskaudos, iššauktų suvažiavimu nelietuvių tautybės žmonėms, yra tam ir pilnai pagrindžiamos priežastys.

Pirma: mes prieš separatines nuotaikas Sąjūdyje, mes už stabilią Tarybų Sąjungą. Dviejų šalių Sąjunga konfederacijos sąlygomis po beveik pusės amžiaus federacijos — nenormalus reiškinys.

Antra: mes prieš pagimdytą šią vasarą nacionalinę neapykantą. Politikoje, kaip ir fizikoje, veikia įstatymas: veikimo jėgą visada veikia pasipriešinimo jėga. Kaip žmogus su normalia psichika turi suprasti Sąjūdžio ideologo R. Ozolo žodžius „gaila, kad rusai negalėjo pasikelti aukščiau savo buitinio supratimo". Kaip išėjo, kad rusiškame „Atgimimo" laikraščio variante mes skaitome straipsnį „Provokacijos — politinės kovos metodas?", o lietuviškame variante „Provokacjos — rusų politinės kovos metodas?" Tai kas gi kursto nacionalines aistras?

Trečia: mes prieš siūlomą Sąjūdžio liaudies švietimo koncepciją. Mes manome, kad rusų tautybės žmonės turi turėti sąlygas gauti aukštąjį ir vidurinį specialų išsilavinimą rusų kalba. Kitaip, išvykstantys į RTFSR mokytis jauni žmonės negalės grįžti namo — veiks migracijos įstatymas. Tokų būdu, XX amžiaus pabaigoje mes kalbame apie įstatymus, vedančius į tėvų ir vaikų išsiskyrimą. Tiesa, aštuntame „Atgimimo" numeryje siūloma emigrantams sudaryti sąlygas sugrįžti į gimtinę.

Ketvirta — mes prieš kultivuojamą Sąjūdžio laikymą rusų tautybės žmones svečiais, emigrantais, okupantais, prieš posakį „vyresnysis brolis". „Taip, — pasakė Lietuvos TSR CK antrasis sekretorius drg. Beriozovas, — sunku rusams pereiti iš vyresniojo brolio pozicijų į jaunesniojo brolio poziciją". Tačiau mes nelaikome savęs vyresniu broliu. Mes norime būti lygiais tarp lygių. Mums visą laiką tvirtina: tu svečias, ir tavo įnašas į respublikos išvystymą — kaip svečio, o jeigu nepatinka — išvažiuok.

Penkta: mes manome, kad lietuvių kalba turi būti valstybinė ir kad ją būtina išmokti. Tačiau kalbos politika turi būti lankstesnė, įkaitoma regionų kalbinė tradicija, laikinos komandiruotės ir t. t.

Šešta: mes prieš visų represuotų ir ištremtų į Sibirą reabilitaciją. Siaubingais stalinizmo laikais Tarybų Sąjunga neteko keliolikos milijonų niekuo nekaltų žmonių. Nereikia užmiršti, kad, pavyzdžiui, tarp ištremtų nekaltų lietuvių buvo ir „baltaraiščiai". Tai jie dalyvavo fašistinėse represijose, sušaudė 200 tūkst. žydų Vilniaus getose.

Ir paskutinis. Pačioje pradžioje savo veiklos, Sąjūdis pabrėžė: mes už persitvarkymą, mes už Gorbačiovą. Po Estijos Aukščiausiosios Tarybos sesijos Gorbačiovas nurodė kitą kelią. Ar palaiko paskelbtą kursą Sąjūdis? Sprendžiant pagal darbus — ne. Atėjo laikas paaiškinti: už Garbačiovą Sąjūdis ar ne?

Tiems, kas apie Sąjūdį žino tik iš pasakojimų, prašau skaityti jo laikraštį „Atgimimas". Aš dažnai girdžiu kaltinimus jo adresu. O juk „Vienybė" palaiko vos ne 90 proc. Sąjūdžio programos krypčių. Mes — ne antisąjūdis, ir klaidinga būtų mus priešpastatyti. Mes tik nesutinkame su tuo, su kuo nesutinka, ne daugiau.

Lietuvoje demografinė situacija yra tokia, kad mums negalima tylėti, kitaip susidarys visuomeninio sutikimo įspūdis. Kreipiantis į visus, kas palaiko „Vienybę", siūlau daugiau pasisakyti, siųsti straipsnius į spaudą, radiją ir televiziją. Gal būt, nors dalį balsų išgirs Lietuva ir, gal būt, susimąstys?

Redakcijos adresas: 234760, Lietuvos TSR Ignalinos rajonas, Sniečkus, Ignalinos atominė elektrinė tel. 29157, 31714 Laikraštis leidžiamas lietuvių ir rusų kalbomis trečiadieniais.

Iškilioji spauda. Formatas A-3. Apimtis — 0,25 spaudos lanko. Tiražas 200. Užsakymo Nr. 203. Rinko ir spaudė Utenos spaustuvės Svenčionių filialas: Svenčionys, Vilniaus 36/1. Telefonas 51214. Indeksas 67238.

Redaktorė O. BERIOZA